

ŠVEDIJA

COVID - 19 poveikis verslui (inžinerinė pramonė)

Aleksandras Laurinavičius

Komercijos atašė Švedijoje

LINPRA, 2020 m. gegužės 28 d.

Švedijos COVID – 19 situacija šiandien

- Užsikrėtusių: 35.088 (mažai testuoja)
- mirčių: 4.220 (vakar 4.125)
 - pagrindinės amžiaus grupės:
 1. 80-90 m.
 2. virš 90 m.
 3. 70-79 m.
- daugiau per capita nei Norvegijoje, Suomijoje, Danijoje/mažiau nei JK, Italijoje, Belgijoje
- 7,3 % Stokholmo gyventojų turi COVID - 19 antikūnų (04.27 - 05/03 tyrimas) – toli iki populiacijos imuniteto

Švedijos COVID – 19 situacija šiandien

- Nėra (ir nebuvo) karantino

Švedijos COVID – 19 situacija šiandien

- Nėra (ir nebuvo) apribojimų tarptautiniam verslui

Švedijos COVID – 19 situacija šiandien

- Nėra (ir nebuvo) apribojimų žmonių judėjimui

Švedijos COVID – 19 situacija

- Švedai remia vyriausybės kovos su COVID - 19 strategiją (rekomendacijos vs. draudimai)
- Krizę įveiks kiek geriau nei Europa
 - 2020 m. 1 ketvirtyje Švedijos BVP sumažėjo 0.3 %, ES – 3.8 %
 - Europos Komisija prognozuoja, kad Švedijos BVP sumažės 6,1 % 2020 m.
 - Bloomberg Economics prognozuoja Švedijos BVP mažėjimą 5.6% 2020 m., Eurozonos BVP mažėjimą 8.1%
 - prognozės nuolat keičiasi

Švedija COVID – 19 poveikis

- Mažesnis nei šalyse su apribojimais poveikis vietiniam vartojimui
 - balandį SEB kortelių transakcijų kiekis sumažėjo 28 % palyginus su 70 % Suomijoje ir 66 % Danijoje
 - balandį restoranų apyvarta sumažėjo 70 % palyginus su beveik 100 % JK ir Vokietijoje

Švedijos COVID – 19 parama verslui

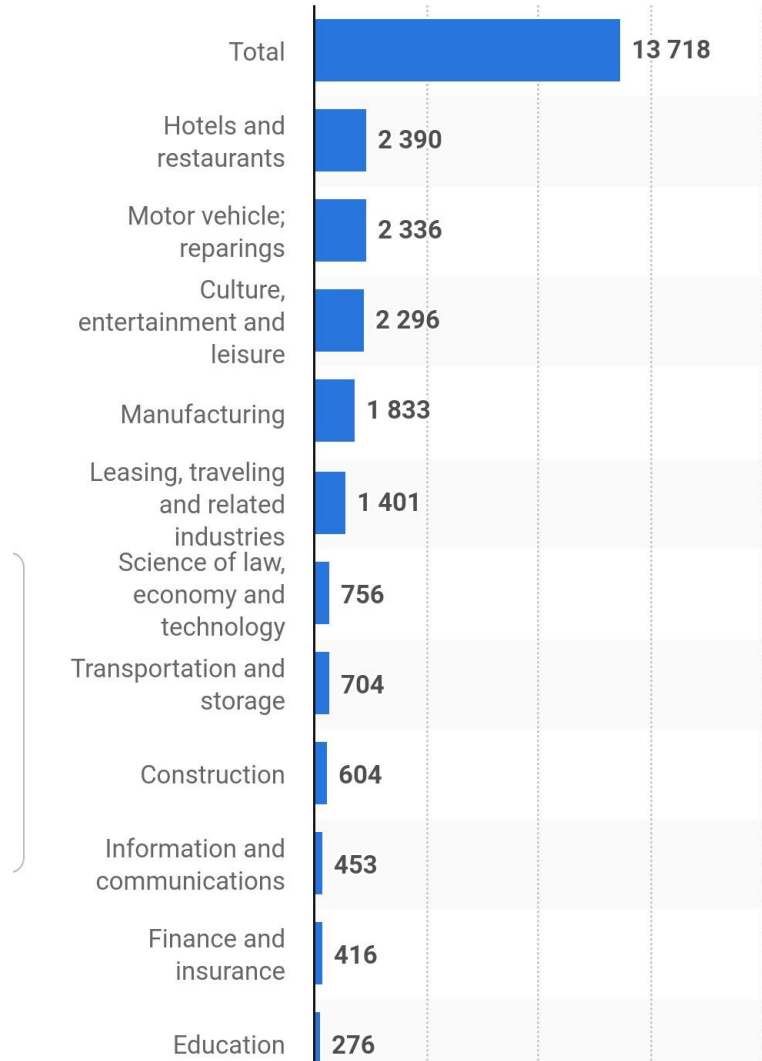
- Švedijos parama verslui
 - mokesčių atidėjimai (soc. apsaugos, PVM)
 - soc. apsaugos mokesčių laikinas sumažinimas
 - nuomos mokesčio dengimas
 - valstybė pilnai prisiima ligos išmokas
- valstybės paskolų garantijos COVID-19 paveiktoms įmonėms (100 mlrd. SEK)
- paskolų garantijos eksportuotojams (500 mlrd. SEK)
- centrinio banko beprocentinės paskolos įmonėms (500 mlrd. SEK)
- Swedish Export Credit Corporation paskolos eksportuotojams, eksportuotojų tiekėjams ir užsienio švediškų paslaugų ir prekių pirkėjams (200 mlrd. SEK)
- plačiau apie valstybės paramą verslui dėl COVID -19 poveikio <https://www.whitecase.com/publications/alert/covid-19-swedish-government-financial-assistance-measures>

Švedija COVID – 19 poveikis

- Poveikis verslui (inžinerinė pramonė)
 - Švedijos eksportas sudaro 50 % Švedijos BVP, trečdalis Švedijos prekių eksporto priklauso nuo importuojamų komponentų
 - **poveikis daugiau priklauso nuo išorinio pasaulio tendencijų: iš eksporto rinkų mažėja užsakymai/žaliavų tiekimo problemos iš užsienio**
 - sunkvežimių ir automobilių gamintojai Volvo Group /Volvo Car buvo priversti stabdyti gamybą kelioms savaitėms ne dėl Švedijos sąlygų bet dėl detalių trukumo ir tiekimo problemų iš kitų šalių

Švedija COVID – 19 poveikis

Number of dismissals after the coronavirus (COVID-19) outbreak in Sweden from April 1 to 10, 2020, by industry

Švedija COVID – 19 poveikis

- Poveikis verslui (inžinerinė pramonė)
 - “Sweden alone is losing value added value equivalent to **SEK 650 million every day** in the automotive industry. With each passing day, it becomes more obvious that we are risking a financial crisis of historical proportions. If production is not up and running in a month, Sweden will have lost over **SEK 18 billion in the automotive industry.** “
Mats Kinnwall, chief economist of the Teknikföretagen (2020 April)

Švedija COVID – 19 poveikis

- Poveikis verslui (inžinerinė pramonė/statybos)
 - GlobalData prognozuoja statybos sektoriaus mažėjimą 4 % 2020 m. (1,5 % augimas 2019 m.)
 - Skanska kovo pabaigoje paskelbė, kad stengsis pilnai vykdyti visus projektus, paskelbė tarptautinių kelionių draudimą visiems 35000 savo darbuotojų
 - jau balandžio pabaigoje paskelbė, kad 370 jų projektų yra neigiamai paveikti Covid -19 (užsienio šalių vyriausybių draudimai, tiekimo problemos, paklausos mažėjimas), kas neigiamai įtakuos metinius rezultatus

Švedija COVID – 19 poveikis

- BusinessSweden Švedijos įmonių apklausa
 - 266 įmonių vadovų
 - >150 mln. SEK /metus apyvarta
 - gamyba
 - eksportas
- Rezultatai
 - 80 % vadovų laukia vidutinio ar stipraus neigiamo poveikio pardavimams
 - 2/3 prognozuoja neigiamą poveikį gamybai
 - apie 2/3 apklaustųjų prognozuoja vidutinį arba stiprų neigiamą poveikį eksportui ir tiekimui iš užsienio šalių
 - 50 % laukia sunkumų susijusių su produkcijos pristatymais klientams
 - 2/3 vadovų turi su COVID-19 susijusius veiksmų planus,
 - kurių pagrindinės priemonės:
 - investicijų atidėjimas (62 %)
 - gamybos mažinimas (54 %)
 - darbo su tiekėjais optimizavimas (43 %)
 - įspėjimai personalui (29 %)
- Plačiau <https://www.business-sweden.com/globalassets/insights/reports/trend/tuffa-atgarder-i-coronans-tid.pdf>

Švedija COVID – 19 poveikis

- Poveikis verslui (inžinerinė pramonė)
 - Įmonės su aukštų paimtų kreditų lygiu, be grynujų rezervo yra aukštos rizikos zonoje
 - laukiama tiekėjų (ypač smulkesnių) bankrotų
 - bus peržiūrimos sutartys su tiekėjais

Švedija COVID – 19 poveikis

- Poveikis Lietuvos verslui:
 - kitoms šalims uždarius sienas o švedams nestabdant darbų, išaugo darbo jėgos vykdyti projektus poreikis. Lietuviai sutvarkė anksčiau reikalingus komandiruojamų žmonių išvažiavimui iš Lietuvos dokumentus ir sėkmingai pildė šią nišą
 - daugiau problemų komandiruojuojant darbuotojus (pabrango keltas, po sugrįžimo į Lietuvą reikia 2 savaičių karantino)

Švedija – pasaulis

- Globalus pirkėjas
 - Perka už 150 milijardų eurų per metus
 - 82% iš Europos, pagrinde iš kaimynų (10.6 % iš DE, 10.4% iš NO, 6,9% iš FI, 6,8% iš DK), iš Lietuvos (2019 m.) - 1,327 mlrd. EUR
 - pagrindinis sektorius: inžinerinė pramonė
- Turtinga šalis
 - BVP \approx 46000 eurų/per capita

Švedija - Lietuva

- Švedija
 - poveikis daugiau priklauso nuo išorinio pasaulio tendencijų
 - dėl vidinių apribojimų neturėjimo, mažesnis COVID poveikis verslui
 - prognozuojama, kad ekonomika lengviau nei kitose šalyse atsigaus po pandemijos
 - turtinga, atvira, skaidri
 - geografiškai arti ir pasiekiamą be apribojimų
- Paklausimams apie verslo galimybes Švedijoje
 - aleksandras.laurinavicius@urm.lt
 - <https://www.linkedin.com/in/aleksandras-laurinavicius-55757950>